

NYHENDE

Tips oss på e-post til redaksjon@ytresogn.no, på telefon 57 71 45 90, eller via ytresogn.no

Bruk av landstraum gir stor gevinst for Havyard

Det er ikkje berre lokalmiljøet som tener på at Havyard Ship Technology i Leirvik har gått over til å nytte landstraum på båtar som ligg til kai. Det gjer også bedrifta sjølv.

May Britt Eide

may.britt.eide@ytresogn.no

Fakta

Lektor 2-ordninga er ei nasjonal realfagsatsing der føremålet er å fremje realfaga på ungdomstrinnet og i vidaregåande skule. Gjennom samarbeid med arbeidslivet skal elevane få betre læringsutbyte og auka interesse for realfaga.

Det er konklusjonen i rapporten som 8., 9. og 10. klassingar på Lavik skule har laga på oppdrag frå skipsverftet i Leirvik.

Sidan 2014 har nemleg Havyard Ship Technology bytta ut dieselgeneratorar med landstraum i periodane når båtane ligg ved kai. Bedrifta bad difor elevane om å finne ut kva økonomisk gevinst dei har av å nytte landstraum på desse båtane, samt kva miljøeffekt det har. Og i rapporten som nokre av elevane var på verftet og presenterte tysdag denne veka kom det mellom anna fram at verftet vil spare rundt 150 000 kroner på å nytte landstraum for å dekke energibehovet sitt.

– Då har vi teke utgangspunkt i at båten ligg ved kai i åtte veker, sa Marie Ester, Lars Strandos og Martha Jean Johnson.

Dei la til at dei veit at det å investere i landstraumanlegg er dyrt.

– Likevel synest vi at det er rimeleg å seie at bedrifta får ein stor økonomisk gevinst av å nytte landstraum, sa elevane, som i arbeidet med rapporten har brukt ulike informantar, frå verftet sine egne tilsette, til dei som jobbar med klima og miljø i fylkeskommunen.

Har stor miljøeffekt

Men det er ikkje berre økonomisk at det er gevinstar å hente.

Det har også stor miljøeffekt.

– Den største gevinsten vi har sett gjennom arbeidet vårt er den positive verknaden landstraum har på luftkvaliteten. Det kan bidra til å redusere konsentrasjonen av forureinande partiklar i lufta, som får positive ringverknader helsemessig for oss som bur i nærmiljøet, sa Ester, Strandos og Johnson i presentasjonen sin.

– Vi kan puste inn luft som ikkje inneheld store mengder med klimagassar, la dei til.

Elevane har også samantlikna utslepp med nabokommunen Høyanger. Talmateriale dei har samla inn viser blant anna at sistnemnde har langt større auke i Co2-utsleppa enn Hyllestad. I Høyanger auka dei frå 5.420,9 tonn i 2009 til 15.462,8 tonn i 2017, medan dei i Hyllestad auka frå 7.655,5 til 9.573,8 i same perioden.

– Vi meiner at det blant anna har med landstraum å gjere, som vert nytta i Hyllestad men ikkje i Høyanger.

Lærerikt for elevane

På spørsmål om kvifor dei valde nettopp landstraum som tema for prosjektet sitt, svarar dei at temaet er høgst relevant i klimadebatten som no er.

– Vi ville finne ut kva det har å bety. Og så hadde vi ei bedrift i nærmiljøet som har teke i bruk landstraum, og som vi dermed kunne ta utgangspunkt i, svarar Ester, Strandos og Johnson. Dei fortel at det har vore både

Denne veka var elevane frå Lavik skule tilbake på skipsverftet i Leirvik for å overlevere rapporten sin. F.v. avdelingsleiar elektro Kim André Salbu, HR-leiar Hanne Bruaas, elevane Marie Ester, Lars Strandos og Martha Jean Johnson, ordførar Morten Asvik, rektor Hildegunn Hatlem og lærar Trude Hole.

spennande, krevjande og lærerikt å arbeide med.

– Vi har brukt ganske lang tid på rapporten, ikkje minst å samle inn alt talmaterialet vi måtte ha. Men vi har også lært veldig mykje av det, som er nyttig å ta med seg uansett kva vi kjem til å drive med seinare. Klima er jo noko som vedkjem alle, seier dei tre Lavik-elevane.

Etter at rapporten var presentert, fekk Hanne Bruaas den overrekt.

Imponert over arbeidet

Det var fleire hos Havyard Ship Technology som let seg imponere over jobben elevane hadde lagt ned.

Kim André Salbu, avdelingsleiar for elektro, fortel at det er første gong verftet er med på eit slikt prosjekt.

– Dei verker å ha sett seg grundig inn i oppdraget dei fekk, og har tydelegvis også brukt mykje tid på det. Så vi må seie oss godt nøgde med jobben dei har gjort, seier Salbu til Ytre Sogn.

Han legg til at nokre av tala var kjende.

– Vi måtte levere inn ein del til Enova då vi søkte dei om støtte til anlegget. Så vi viste at det hadde ein økonomisk gevinst. Rapporten frå elevane stadfestar også det, seier han.

Han peikar på at dei for tida har 13 båtar i ordrebøkene sine.

– Så om vi sparer rundt 150

000 kroner i dieselkostnader på kvar av dei, snakkar vi om meir enn ein million kroner totalt, påpeikar Salbu.

Men dei vart også presentert nye tal.

– Vi har til dømes ikkje sett utsleppstala opp mot andre kommunar, slik elevane her gjorde med Høyanger. Så det var nytt, seier han.

Ordførar i Hyllestad Morten Asvik var også til stades då rapporten vart presentert, og til liks med Salbu var han imponert.

– Det var veldig spennande å høyre kva elevane hadde funne ut, og dei verkar å ha gjort ein veldig bra jobb, sa han.

Han tykte også det var spennande med prosjekt som går på tvers av kommunegrensar.

– Prosjekt som dette har såleis betydning ikkje berre for Hyllestad, men også Høyanger, sa Asvik, og rosa samstundes verftet for å stille opp.